

Karistusseadustiku muutmise seadus (nõusolekupõhine seksuaalvägivalla käsitletus)

§ 1. Karistusseadustiku muutmine

Karistusseadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 141 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Suguühete eest inimesega tema vaba ja väljendatud nõusolekuta – karistatakse kuni nelja-aastase vangistusega.“;

2) paragrahvi 141 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sama teo eest, kui see on toime pandud, ära kasutades kannatanu sõltuvust süüdlasest, – karistatakse ühe- kuni nelja-aastase vangistusega.

(1²) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) vägivallaga;

2) ära kasutades kannatanu seisundit, milles ta ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimumust aru saama, – karistatakse ühe- kuni kuueaastase vangistusega.“;

3) paragrahvi 141 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) kui selle on toime pannud täisealine isik noorema kui kaheksateistaastase isiku suhtes;“;

4) paragrahvi 141 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1, 1¹, 1², 2 või 2¹ sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.“;

5) paragrahvi 141 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Vabaks ja väljendatud nõusolekuks käesoleva paragrahvi tähenduses ei loeta olukorda, kus:

1) isik ei ole sõnaliselt või muul viisil väljendanud, et ta osaleb suguühetes vabatahtlikult;

2) isik on nõusolekut väljendanud, aga see ei olnud vaba sunni, teadvushäire, haiguse, puude, hirmu, tardumise, mürgistuse, toimepanija võimupositsiooni kuritarvitamise või muu võrreldava põhjuse tõttu ning toimepanija teadis, et isiku nõusolek ei ole vaba, või seadis selle eesmärgiks.“;

6) paragrahvi 141¹ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 141¹. Nõusolekuta sugulise iseloomuga tegu“;

7) paragrahvi 141¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Inimese vaba ja väljendatud nõusolekuta temaga sugulise iseloomuga teo toimepanemise eest, kui puudub käesoleva seadustiku §-s 141 sätestatud süüteo koosseis, – karistatakse kuni kolmeaastase vangistusega.“;

8) paragrahvi 141¹ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sama teo eest, kui see on toime pandud, ära kasutades kannatanu sõltuvust süüdlasest, – karistatakse ühe- kuni kolmeaastase vangistusega.

(1²) Sama teo eest, kui see on toime pandud:

1) vägivallaga;

2) ära kasutades kannatanu seisundit, milles ta ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimunust aru saama, –

karistatakse ühe- kuni viieaastase vangistusega.“;

9) paragrahvi 141¹ lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) kui selle on toime pannud täisealine isik noorema kui kaheksateistaastase isiku suhtes;“;

10) paragrahvi 141¹ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1, 1¹, 1², 2 või 3 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –

karistatakse rahalise karistusega.“;

11) paragrahvi 141¹ täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Vabaks ja väljendatud nõusolekuks käesoleva paragrahvi tähenduses ei loeta olukorda, kus:

1) isik ei ole sõnaliselt või muul viisil väljendanud, et ta osaleb sugulise iseloomuga teos vabatahtlikult;

2) isik on nõusolekut väljendanud, aga see ei olnud vaba sunni, teadvushäire, haiguse, puude, hirmu, tardumise, mürgistuse, toimepanija võimupositsiooni kuritarvitamise või muu võrreldava põhjuse tõttu ning toimepanija teadis, et isiku nõusolek ei ole vaba, või seadis selle eesmärgiks.“;

12) paragrahv 143 tunnistatakse kehtetuks.

13) paragrahvi 143² lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Täisealise isiku poolt noorema kui kaheksateistaastase isikuga suguühtesse astumise või muu sugulise iseloomuga teo toimepanemise eest, ära kasutades kannatanu sõltuvust süüdlasest või kuritarvitades saavutatud mõjuvõimu või usaldust, kui puudub käesoleva seadustiku § 141 lõikes 1² või § 141¹ lõikes 1² sätestatud vägivald või seisund, milles inimene ei olnud võimeline vastupanu osutama või toimunust aru saama, –

karistatakse kahe- kuni kaheksa-aastase vangistusega.“;

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2026. aasta 1. juulil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn ... .2025

Algatab Vabariigi Valitsus ... .2025

(allkirjastatud digitaalselt)